

В. Будзиновський.

ДО ВІРИ БАТЬКІВ.**ІСТОРИЧНЕ ОПОВІДАННЯ**

В садку перед двором галицького шляхтича Гаварецького, при кам'яній столі під великою грушею сиділи два шляхтичі. Сам Гаварецький і його найблизший сусід Лушинський. Сусід що лиш приїхав, бо мід ще не стояв на столі.

— Добре, що ви самі навідалися до мене, — промовив Гаварецький, — бо я й так хотів посилати до вас, просити на польовання. Позавтра у мене великий похід на лиси. Ся погань так розвелася, що вже й курки в селі нема.

— Вибачте сусідоньку, але я не до вас. Я по вас. Я вибрався відвідати нашого спільного сусіда, старого Липського. По дорозі поступив до вас, щоби тут переночувати і завтра разом з вами відвідати Липського. Я чув, що він недужий.

— То добра гадка. Поїду з вами. Але й другий сусід наш, Крипський, вже довгий час не встає з постелі. Годилось би і його відвідати.

— Від Липського поїдемо до Крипського... А то хто? Маєте ще одного гостя.

В воротах появилася їздець.

— Про вовка помовка — промовив Гаварецький, побачивши їздця. — Говоримо про Липського, а тут, правда, не сам Данило, але його слуга.

— Таки так, то Татомир. Може, сохранный Господи, старий Липський помер?

Перед обома шляхтичами станув Татомир. Також шляхтич, але безземельний бідолаха, яких тоді було багато. Був, як тоді казали, рукодаїним слугою старого Данила Липського, управителем його маєтку.

— З якими вістями? — спитав Гаварецький. — Мабуть щось важне, коли сусід вислав не гайдука, але вас.

— Не вислав гайдука, бо то діло довіроче, — відповів Татомир. — Липський хоче знищити своє завіщання, яке при вас написав був. Загадав списати нове. Хоча, щоби ви оба і тепер були свідками, як були тоді. Отже вислав мене по вас. Але кваптеся, бо його кінець близький. Вже зачала бити його остання година. Добре, що ви оба тут. Пан Лушинський приїхав сюди неначе на замовлення. І я вже не потребує телепатися до него і ви оба будете скорше у Липського.

— То з Липським справді так зле? — спитав Лушинський.

— Він сам каже, що завтрашнього дня вже не побачить, — відповів Татомир.

— То він кличе тільки нас обох, чи ще кого? — спитав Гаварецький.

— Просив також свого найблизшого сусіда, Крипського. Але і той на постелі. Мабуть зараз за Липським піде туди, де вже ні болізни, ні печали. Замість него, приїхав до нас його син, Павло. Але сей до такого діла, як завіщання не потрібний. І замолодий і може бути сторонничий.

— Поїдемо, сусідо? — звернувся Гаварецький до Лушинського.

Саме в сій хвили прийшов слуга і поставив на кам'яній столі коновку з медом і чарки.

— Поїдемо! — відповів Лушинський — і то зараз. Коновку випорожнимо, заки осідлають наші коні.

Гаварецький поналивав до чарок меду і взяв чашу в руку.

— За здоров'я сусіда Липського, щоби ще не один схід сонця оглядав, не одну весну веснував!

Сусіди вихилили чарки.

— Іди, — Гаварецький звернувся до слуги, що приніс мід, — нехай зараз осідлають коні. Коня пана Лушинського і мого таркатого. Нехай зараз осідлають і приведуть сюди.

— Катерже, — звернувся Лушинський до Татомира, —

що молодий Крипський, що Павло приїхав до Липського? Що в ділі завіщання міг би бути сторонничий? Він мабуть суджений доньки Липського? Дивуюся, що старий Крипський дозволив на таке. Чейже він знає, що стара і молода Липська обляшилися.

— Вони потайні Ляшки, — замітив Гаварецький. — Але він також знає свого сина. Син з такої криці, як батько. В такий ділі не піде за жінкою. Навпаки, жінка буде танцювати, як він засвище. Впрочім я знаю Марійку Липську. Вона добра дівчина і щиро любить Павла. Окатоличилася під впливом матері. Але вона не така загоріла, як мамуня. Нехай виїде з під опіки старої і дістанеться під опіку розумного мужа, то й сама прийде до розуму.

— Вона справді добра дитина. Як щиро любить Павла, то не буде наворачати його. Але тоді буде пекло в хаті. Свого мужа стара Липська боїться. Найбільше боїться того, щоби не видідичив її. Отже як довго він живе, вона сидить гихо. Не так буде, як він на віки замкне очі. Або не дасть Марійки Павлови, або в хаті буде пекло. Павло буде твердо держатися свого, теща схоче завести в хаті католицько-польський лад. Марійка буде між молотом і кувалдою: між волею мужа і примхами матері.

— З Павлом стара справи не виграє. Як буде йому за багато, то бабу прожене.

— Сего не зробить, щоби не оскорбити жінки. Але я дам йому добру раду. Нехай для вдови знайде жениха. Віддасться, то відчепиться і його і доньки.

— Незла рада... Але ми так говоримо, неначе Липський справі вже помер. А він може ще і нас пережить...

Сіли на коні, затупотіли копита і заглушили дальшу розмову.

В дворі Липського тишина. Всі ходили на вспятках, розмовляли пошепки. По селу пішла чутка, що пан вмирає.

— Дивно мені, що Липський не кличе мене, — промовив піп до жінки. — Хіба то не правда, що він такий недужий?

— Може вже такий недужий, що й кликати не годен? — відповіла попадя. — Що його жінка прикличе тебе, не надійся. Не діждеш того. Чейже знаєш, яка вона. Ліпше не жди, аж покличуть, але йди сам... Щоби не було пізно. Я чула, що вона вислала до міста повозку. Чи не по якого ксендза?

— Таки піду, бо і мені люде казали, що пані післала до міста по пріора*) Францішканів.

— Бачиш?! Вона потайки католичка. Мабуть схоче чоловіка бодай перед самою смертю навернути на католицтво... Біжи боржій, щоби не сталося нещастя!

Піп пішов до двора і здивувався, що пані аж на подвір'я вийшла йому на зустріч. Побачила його крізь вікно в воротах і зараз вибігла з хати.

— Як несправедливо я судив її — подумав. — Ще гірше моя жінка...

— Ви чого до нас, панотче? — спитала пані солодко.

— Люде кажуть, — відповів піп, — що пан дуже хорий. Може я йому потрібний...

— Вже пройшло. Було дуже зле, але вночі перейшла криза і залізна вдача мужа поборолла недугу. Тепер йому потрібний лише спокій.

— Все-ж таки... — Кажу вам, йому потрібний спокій!

Крикнула, відвернулася і, лишаючи* попа на подвір'ю, побігла назад до хати.

— Як би піп на силу пхався до хати, не впусти! — сказала гайдукови, що стояв у дверях.

Гайдук справді завернув попа.

Піп не дуже вірив у сей корисний зворот в недугі Липського, отже пішов до церкви, котра припірала до двірського саду. Там промишляв, яким би то способом дібратися до недужого.

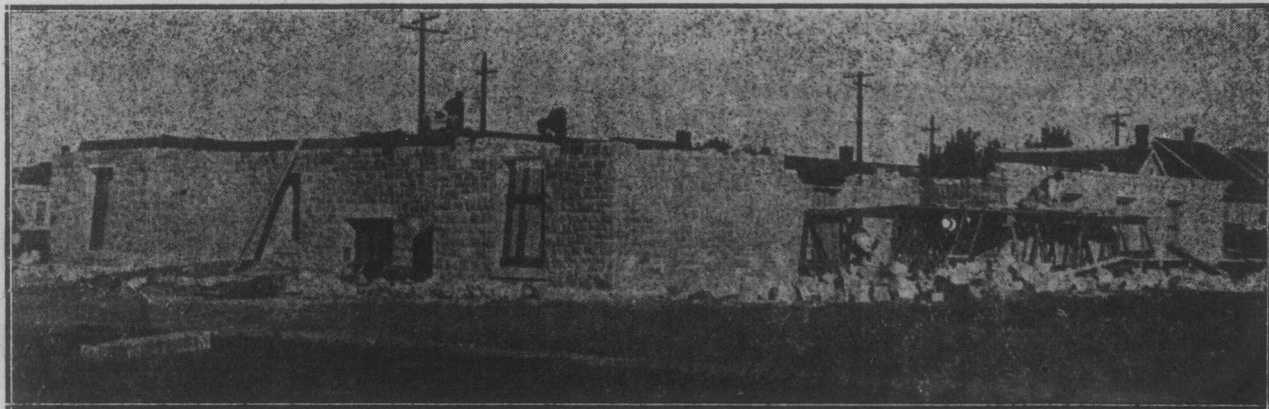
(Дальше буде).

*) Ігумен, або архимандрит.

ПРИЗНАЮТЬ ЕПИСКОПА ЕРЕТИКОМ.

Збори всіх єпископів американської протестантської єпископальної церкви відкинули відклик єпископа сеї церкви Бравна та признали його еретиком проти віри своєї церкви. Єпископа вже усунено з його уряду.

Чи Вам дорога Ваша віра і церква? Чи лежить Вам добро вашого рідного народу на серці? Коли так, то зложіть жертву на катедрі св. Покрови

Зовнішній вид української православної Катедрі св. Покрови в Вінніпегу, під час будови.